

Kvalitetsmanual for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft - god kvalitet i alle ledd

Randi Waage

Kreftregisteret

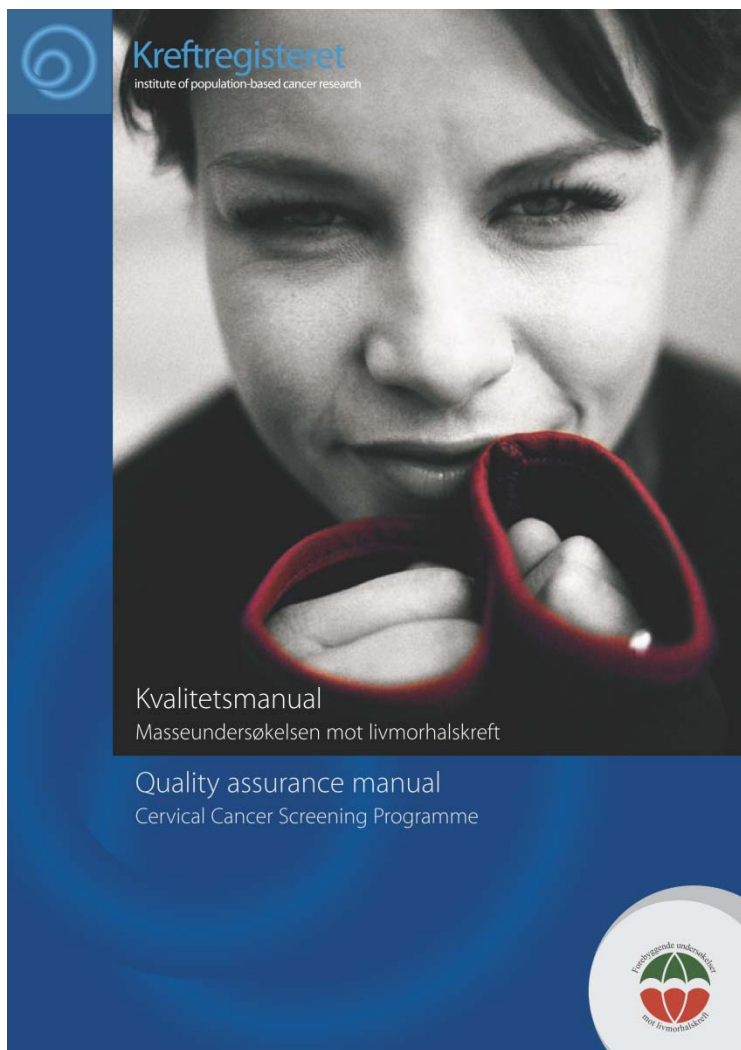
3.2.2012

Rådgivningsgruppen (RG)

- RG ble opprettet i 2001 etter forslag i evalueringsrapport for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft i Norge, 1992-1998
- RG oppnevnes av Helsedirektoratet som også fastsetter gruppens mandat.
- Kreftregisteret fungerer som sekretariat.

Mandat

- Kvalitetssikring av Programmet, herunder å utarbeide og oppdatere en Kvalitetsmanual som bl.a. skal inneholde krav til prøvetaking, forsendelse av prøver, diagnostisering, svarrapportering til rekvirent og Kreftregisteret samt Kreftregisterets oppfølging av prøvesvar og tilbakemelding til kvinnene
- Kvalitetsmanualen revideres hvert 5. år

Krefregisteret
institute of population-based cancer research

Kvalitetsmanual
Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

Quality assurance manual
Cervical Cancer Screening Programme

Utgave fra 2005

KREFT
registeret
INSTITUTT FOR POPULASJONS-
BASERT KREFTFORSKNING

Kvalitetsmanual
Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft
Quality assurance manual
Cervical Cancer Screening Programme

Revidert utgave 2011

Innhold

Forord	3
Innhold	4
Sammendrag	5
Summary	6
1. Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft i Norge	7
2. Livmorhalskreft; årsak, forekomst og dødelighet	14
3. Informasjon	20
4. Humant papillomavirus virus (HPV); etiologi, tester og vaksine	26
5. Veiledning for prøvetaking og forsendelse av cytologisk prøve fra livmorhalsen	31
6. Laboratorieprosedyrer	35
7. Diagnostiske prosedyrer	37
8. Kompetansekrav til patologiavdelinger, patologer og bioingeniører	40
9. Klassifikasjon	43
10. Resultatregistrering, kvalitetssikring og oppfølging av programmets målsetting	54
Ordlister	57

Informasjon

- Organiseringen av Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft i Norge
- Informasjonskapitlet er primært rettet mot helsepersonell som deltar i screeningarbeidet
- Et eget kapittel omhandler humant papillomavirus (HPV), tester og vaksine

Prøvetaking og kompetanse

- Prøvetakere vil finne informasjon om riktig prosedyre ved prøvetaking, fiksering og forsendelse
- Alle viktige prosedyrer omkring avdelingens håndtering av prøver og diagnostikk er beskrevet
- Kompetansekrav til avdelinger, bioingeniører og leger
- Eget kapittel om klassifikasjon med kriterier for celleprøver fra livmorhalsen

Registrering

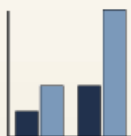
- Registreringen av resultatene i Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft og evalueringen av disse
- Oppfølgingen av målsettingene for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

➤ Bruk manualen som finnes på:

<http://kreftregisteret.no/no/Forebyggende/Masseundersokelsen-mot-livmorhalskreft/>

➤ Gi tilbakemelding om feil og mangler til:

livmorhals@kreftregisteret.no

Her finner du krefttallene

► Krefstatistikk

Mammografi kan redde liv

► Mammografi-programmet

Hvert tredje år er nok

► Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

Et viktig bidrag til kreftforskning

► Janus serumbank

Generelt

Om Krefregisteret

Nyheter

Fakta om kreft

Publikasjoner

Datautlevering

Forebyggende

Om forebyggende undersøkelser

Mammografiprogrammet

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

Tarmkreftscreening

Registerne

Insidensregisteret

Kvalitetsregisterne

Innmelding til Krefregisteret

Krefstatistikk

Forskning

Om forskningen

Janus serumbank

Doktorgrader

Prosjekter

Publiserte artikler

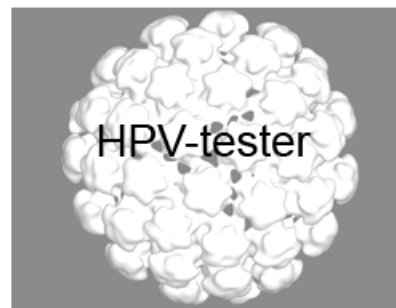
Start

HPV-test: Effektiv til forebygging av livmorhalskreft

08.12.2011

Tester for humant papillomavirus (HPV) er et effektivt hjelpemiddel i forebygging av livmorhalskreft, men kvaliteten varierer på HPV-testene som benyttes. Dette er hovedkonklusjonene i en evalueringsrapport som Krefregisteret publiserer i dag.

[Les mer](#)

Revidert Kvalitetsmanual

23.01.2012

Kvalitetsmanualen for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft foreligger nå i revidert utgave. Denne erstatter manualen fra 2005.

[Les mer](#)

Regnestykke på sensitivitet

20.01.2012

Hvor godt vil en ekstra celleprøve kompensere for lav sensitivitet på en HPV-test? Krefregisteret viser her hvordan man har regnet på sensitiviteten til HPV-testene.

[Les mer](#)

Nye nasjonale retningslinjer for HPV-test i sekundærscreening

05.01.2012

Informasjon fra Krefregisteret

Forskning om livsstil, virus og kreft

KREFT registeret

INSTITUTT FOR POPULASJONS-
BASERT KREFTFORSKNING

English Kontakt Presse Innhold Hjem

Søk her

Søk

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

[Om programmet](#)
[Om invitasjon og påminnelse](#)
[Livmorhalskreft](#)
[Celleprøven](#)
[Celleforandringer](#)
[Vaksine](#)
[Forskning](#)
[Reservasjon og samtykke](#)
[Personvern](#)
[Kvalitetsmanual](#)
[Flytdiagram - nasjonale retningslinjer](#)
[Ofte stilte spørsmål](#)
[Faglig Rådgivningsgruppe](#)
[Brev og publikasjoner](#)

Generelt

[Om Kreftregisteret](#)
[Nyheter](#)
[Fakta om kreft](#)
[Publikasjoner](#)
[Datautlevering](#)

Forebyggende

[Om forebyggende undersøkelser](#)
[Mammografiprogrammet](#)
[Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft](#)
[Tarmkreftscreening](#)

Registrene

[Insidensregisteret](#)
[Kvalitetsregistrene](#)
[Innmelding til Kreftregisteret](#)
[Kreftstatistikk](#)

Forskning

[Om forskningen](#)
[Janus serumbank](#)
[Doktorgrader](#)
[Prosjekter](#)
[Publiserte artikler](#)

Start > Forebyggende > Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

Hver virkedag får en kvinne diagnosen livmorhalskreft, mens nesten ti kvinner får diagnosen alvorlig forstadium. Kreftregisterets oppgaver er registrering, forskning og informasjon. En egen avdeling ved Kreftregisteret har ansvar for forebyggende arbeid, blant annet mot livmorhalskreft, gjennom programmet Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft.

Eget register: Alle celleprøver som tas fra livmorhalsen registreres i et eget register. Dette registeret er underlagt strenge krav til personvern, og alle resultater behandles strengt konfidensielt.

Reservasjon: Det er mulig å reservere seg mot registrering av navn og fødselsnummer ved normale celleprøver.

HPV: Kreft i livmorhalsen skyldes infeksjon med humant papillomavirus (HPV), en hyppig konsekvens av å være seksuelt aktiv.

Senker risikoen: Nyere forskning viser at kvinner som tar prøver regelmessig er mindre utsatt for å få livmorhalskreft.

• La deg undersøke! • Ta celleprøve livet igjennom! • Vit at virus kan gi kreft!

Til deg som har fått brev om samtykke/reservasjon

Svar her

 Logg inn og avgi svar.
Mer informasjon [her](#)

Hvorfor kan jeg ikke få påminning hvis jeg reserverer meg?

Hvorfor må reservasjon og samtykke gjøres skriftlig eller med elektronisk ID?

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

[Om programmet](#)

[Om invitasjon og påminnelse](#)

[Livmorhalskreft](#)

[Celleprøven](#)

[Celleforandringer](#)

[Vaksine](#)

[Forskning](#)

[Reservasjon og samtykke](#)

[Personvern](#)

► Kvalitetsmanual

[Flytdiagram - nasjonale retningslinjer](#)

[Ofte stilte spørsmål](#)

[Faglig Rådgivningsgruppe](#)

[Brev og publikasjoner](#)

Generelt

[Om Krefregisteret](#)

[Nyheter](#)

[Fakta om kreft](#)

[Publikasjoner](#)

[Datautlevering](#)

Forebyggende

[Om forebyggende undersøkelser](#)

[Mammografiprogrammet](#)

► Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

[Tarmkreftscreening](#)

Registrene

[Insidensregisteret](#)

[Kvalitetsregistrene](#)

[Innmelding til Krefregisteret](#)

[Kreftstatistikk](#)

Forskning

[Om forskningen](#)

[Janus serumbank](#)

[Doktorgrader](#)

[Prosjekter](#)

[Publiserte artikler](#)

Start > Forebyggende > Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft > Kvalitetsmanual

Kvalitetsmanual for helsepersonell

Kvalitetsmanualen til Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft ble revidert i 2011 og publisert i januar 2012. Kvalitetsmanualen omhandler målsettinger for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft, og setter krav til hvordan disse kan oppnås.

Hovedmålsettingen i Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft er å redusere forekomst og dødelighet av livmorhalskreft. Dette kan oppnås gjennom høy deltakelse (minst 80 prosent), gode tester og høy kvalitet på det arbeidet som gjøres ved prøvetakingen og i laboratoriene.

Innholdet i Kvalitetsmanualen

Informasjon

Innledningsvis beskrives organiseringen av Masseundersøkelsen i Norge. Informasjonskapitlet er primært rettet mot helsepersonell som deltar i screeningarbeidet. Et eget kapittel omhandler humant papillomavirus (HPV), tester og vaksine.

Prøvetaking og kompetanse

Prøvetakere vil finne informasjon om riktig prosedyre ved prøvetaking, fiksering og forsendelse. Videre er alle viktige prosedyrer omkring avdelingens håndtering av prøver og diagnostikk beskrevet, sammen med de kompetansekrav som settes til avdelinger, bioingeniører og leger. Det er også et eget kapittel om klassifikasjon med kriterier for celleprøver fra livmorhalsen.

Registrering

Registreringen av resultatene i Masseundersøkelsen og evalueringen av disse beskrives separat. Til slutt i Manualen omtales oppfølgingen av målsettingene for Masseundersøkelsen.

Siden ble sist redigert 23.01.2012 10:19:25 av IJRE

Kvalitetsmanual 2012

Her kan du laste ned den nye Kvalitetsmanualen.

[Lesevennlig versjon](#)

[Utskriftsvennlig versjon](#)

Kvalitetsmanual 2005

Her kan du se Kvalitetsmanualen som var gjeldene fra 2005 til og med 2011.

[Last ned](#)

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

[Om programmet](#)

[Om invitasjon og påminnelse](#)

[Livmorhalskreft](#)

[Celleprøven](#)

[Celleforandringer](#)

[Vaksine](#)

[Forskning](#)

[Reservasjon og samtykke](#)

[Personvern](#)

[Kvalitetsmanual](#)

Flytdiagram - nasjonale retningslinjer

[Ofte stilte spørsmål](#)

[Faglig Rådgivningsgruppe](#)

[Brev og publikasjoner](#)

Generelt

[Om Kreftregisteret](#)

[Nyheter](#)

[Fakta om kreft](#)

[Publikasjoner](#)

[Datautlevering](#)

Forebyggende

[Om forebyggende undersøkelser](#)

[Mammografiprogrammet](#)

[Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft](#)

[Tarmkreftscreening](#)

Registrene

[Insidensregisteret](#)

[Kvalitetsregistrene](#)

[Innmelding til Kreftregisteret](#)

[Kreftstatistikk](#)

Forskning

[Om forskningen](#)

[Janus serumbank](#)

[Doktorgrader](#)

[Prosjekter](#)

[Publiserte artikler](#)

Start > Forebyggende > Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft > Flytdiagram - nasjonale retningslinjer

Flytdiagram - nasjonale retningslinjer for HPV-test i sekundærscreeningen

Det innføres et nytt, regulatorisk system for HPV-testing i sekundærscreening med virkning fra 1.1.2012. Her reguleres det blant annet hvilke krav som stilles til HPV-testene som skal brukes i Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft.

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft bruker to ulike flytdiagram når en kvinnes celleprøve viser lavgradige eller usikre funn (ASC-US og LSIL). Kvinner mellom 25 og 69 år anbefales å ta HPV-test som sekundærscreening, mens kvinner som er eldre eller yngre enn denne aldersgruppen bare testes ved cytologi.

Flytdiagrammet for kvinner 25-69 år

Flytdiagrammer kan lastes ned til høyre. Flytdiagrammet viser algoritmen for kvinner der indeksprøven, den første celleprøven, viser usikre/lavgradige celleforandringer (ASC-US eller LSIL).

Krav til HPV-tester som gir takstrefusjon

Fra 2012 har Helsedirektoratet vedtatt endringer i reglene knyttet til takstrefusjon. Refusjon kan bare kreves når HPV-testen:

- er tatt på kvinner i alderen 25 og 69 år
- er CE-merket
- påviser minst 12 høyrisiko HPV-typer
- er grundig validert i randomiserte kliniske studier
- er i henhold til internasjonale anbefalinger
- har en sensitivitet og en spesifisitet som er minst like høy som Hybrid Capture II
- er tatt mellom 6 og 12 måneder etter indeksprøve som viser ASC-US eller LSIL, eller 12 måneder etter triage der cytologisk diagnose er normal eller uegnet samtidig som HPV-testen er positiv

HPV-tester som oppfyller kravene

Nasjonalt referanselaboratorium for HPV foretok i januar 2012 en vurdering av de fire HPV-testene som da var i bruk. Følgende tre HPV-tester tilfredsstiller kravene knyttet til takstrefusjon:

- Digene Hybrid Capture II
- Amplicor HPV-test
- Cobas 4800 HPV

Flytskjema med taksttekst

[Last ned](#)

Søk her

Søk

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft
[Om programmet](#)
[Om invitasjon og påminnelse](#)
[Livmorhalskreft](#)
[Celleprøven](#)
[Celleforandringer](#)
[Vaksine](#)
[Forskning](#)
[Reservasjon og samtykke](#)
[Personvern](#)
[Kvalitetsmanual](#)
[Flytdiagram - nasjonale retningslinjer](#)
[Ofte stilte spørsmål](#)
Faglig Rådgivningsgruppe
[Mandat](#)
[Medlemmer](#)
[Møteplan](#)
[Agenda](#)
[Referat](#)
[Årsrapport](#)
Generelt
[Om Kreftregisteret](#)
[Nyheter](#)
[Fakta om kreft](#)
[Publikasjoner](#)
[Datautlevering](#)
Forebyggende
[Om forebyggende undersøkelser](#)
[Mammografiprogrammet](#)
[Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft](#)
[Tarmkreftscreening](#)
Registrene
[Insidensregisteret](#)
[Kvalitetsregistrene](#)
[Innmelding til Kreftregisteret](#)
[Kreftstatistikk](#)
Forskning
[Om forskningen](#)
[Janus serumbank](#)
[Doktorgrader](#)
[Prosjekter](#)
[Publiserte artikler](#)

Start > Forebyggende > Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft > Faglig Rådgivningsgruppe

Faglig Rådgivningsgruppe for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft

Rådgivningsgruppen ble opprettet i 2001 etter forslag i evalueringsrapporten for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft i Norge, 1992-1998. Rådgivningsgruppen er oppnevnt av Helsedirektoratet som også fastsetter gruppens mandat. Kreftregisteret fungerer som sekretariat.

 Leder for Rådgivningsgruppen: professor Tone Bjørge tone.bjorqe@isf.uib.no

 Konstituert leder for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft: Gry Baadstrand Skare gbs@kreftregisteret.no

[Mandat](#)
[Medlemmer](#)
[Møteplan](#)
[Agenda](#)
[Referat](#)
[Årsrapport](#)

Siden ble sist redigert 19.10.2011 14:17:26 av rv